

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

Valtionavustuksen vakioehdot

Ohje

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

27.1.2026

Sisällysluettelo

1	Yleistä	4
1.1	Vakioehtojen soveltamisala ja sovellettavat säädökset	5
1.2	Toiminta, johon Jotpa voi myöntää valtionavustusta	6
1.3	Velvollisuus noudattaa ehtoja ja rajoituksia	9
1.4	Valtionavustuspäätöksen ja valtionavustusta koskevien tietojen julkisuus	9
1.5	Valtionavustuksen maksaminen	9
1.6	Hankinnat valtionavustushankkeissa	10
1.7	Velvollisuus noudattaa pakoteasetuksia	11
2	Valtionavustuksen käytön yleiset lähtökohdat	13
2.1	Valtionavustuksen käytön seurannan järjestämisvelvollisuus	13
2.2	Valtionavustuksen käyttö hyväksyttävään käyttötarkoitukseen	13
2.3	Edelleen välittämistä koskevat ehdot	14
2.4	Käyttöaikaa koskevat rajoitukset	15
2.5	Valtionavustuspäätöksessä yksilöityjen erityisten ehtojen muuttaminen	15
3	Avustettaviin kustannuksiin sekä tuloihin ja rahoitukseen liittyvät ehdot	16
3.1	Hyväksyttävät kustannukset	16
3.3	Avustettavan hankkeen rahoitukseen liittyvät ehdot	19
4	Valtionavustuksen saajan erityiset velvollisuudet	22
4.1	Tiedonanto- ja ilmoittautumisvelvollisuudet	22
4.2	Palauttamisvelvollisuus	22
4.3	Valtionavustuksen käytön selvittämisvelvollisuus	23
4.4	Avustetun hankkeen vaikutusten arviointi	23
4.5	Tulosten hyödyntäminen	23

4.6	Velvollisuus tallentaa koulutusta koskevat tiedot tietovarantoon, raportoida opiskelijatiedot sekä kerätä opiskelijapalaute	25
4.7	Velvollisuus tiedottaa valtionavustuksella rahoitetusta koulutustarjonnasta	26
5	Valtionavustuksen käytön valvonta, maksatuksen keskeytys ja takaisinperintä	28
5.1	Seuranta- ja valvontakäytännöt	28
5.2	Tarkastusoikeudet	28
5.3	Saajan velvollisuus avustaa tarkastuksessa	29
5.4	Maksatuksen keskeytys	29
5.5	Takaisinperintä ja korot	29
6	Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF) rahoitettavia valtionavustuksia koskevat erityisehdot	32
6.1	Hakemukseen liitettävät pakolliset liitteet	32
6.2	Kirjanpito- ja muun aineiston säilyttäminen	33
6.3	Yhteistyövelvoite ja tarkastusoikeus	33
6.4	Hankkeen viestintä	34
6.5	Päällekkäinen rahoitus	34
6.6	Raportointi	34
6.7	Raportointi valtionavustuksen käytöstä yhteishankkeissa	34
6.8	Osallistujatietojen toimittaminen	35
6.9	Edunsaaja- ja toimeksisaajatietojen toimittaminen	35

1 Yleistä

Nämä vakioehdot koskevat Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (myöhemmin Jotpa) myöntämiä valtionavustuksia. Vakioehdot ovat voimassa 27.1.2026 alkaen.

Jotpa myöntää valtionavustuksia valtion talousarvion määrärahoista. Jotpa valmistelee avustuspäätökset, valvoo avustusten käyttöä ja arvioi avustusten vaikutuksia.

Vakioehtoja on viimeksi päivitetty 27.1.2026 seuraavasti:

- Vakioehtojen kieltä on selkeytetty.
- Luvusta 1.6 on siirretty pakoteasetuksia koskevat tekstit omaksi luvukseen 1.7 ja tekstejä on täydennetty.
- Lukuun 2.1 on lisätty tietoa kirjanpidon käytännöistä, kun avustusta on siirretty toiselle taholle.
- Lukuun 3.3 on lisätty uutta tietoa päällekkäisen rahoituksen estämisestä ammatillisessa koulutuksessa 1.1.2026 alkaen.
- Lukuun 4.2 on lisätty uutta tietoa valtionavustuksen palauttamisvelvollisuudesta silloin, kun koulutuksessa ei saavuteta tavoitteellista opiskelijamäärää.
- Lukuun 4.5 on lisätty tieto, että aineiston voi asettaa vanhenemaan viiden vuoden kuluttua sen julkaisemisesta Avointen oppimateriaalien kirjastossa.
- Lukuun 4.6 on lisätty tieto, että opinto-oikeudet on luotava KOSKI- ja VIRTAREKISTEREIHIN, kun opiskelija aloittaa koulutuksen.
- Lukuun 5.1 on lisätty tieto, että Jotpa seuraa opiskelijoiden opinto-oikeus- ja suoritustietoja varmenttaakseen, että valtionavustuspäätösten opiskelijamäärien tavoitteet on saavutettu.
- Lukuun 6.6 on lisätty tietoa Euroopan unionin RRF-rahoituksen raportoinnista.
- Lukuun 6.9 on lisätty tietoa Euroopan unionin RRF-rahoituksen edunsaajien, hankintojen toimeksisaajien ja alihankkijoiden tietojen keräämisestä.

1.1 Vakioehtojen soveltamisala ja sovellettavat säädökset

Nämä vakioehdot ovat osa valtionavustuksen myöntämistä koskevaa päätöstä.

Jos valtionavustuspäätös ja sen liitteenä olevat vakioehdot ja valtionavustushakemus ovat ristiriidassa, tulkintajärjestys on seuraava:

- 1) valtionavustuspäätös ja sen yksilöidyt erityiset ehdot
- 2) valtionavustuspäätöksen liitteenä olevat vakioehdot
- 3) valtionavustushakemus ja sen liitteet.

Valtionavustuksen käyttöön sovelletaan valtionavustuslakia ([688/2001, finlex.fi](#)) sekä seuraavaa erityislainsäädäntöä:

- laki Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ([682/2021, finlex.fi](#))
- laki ammatillisesta koulutuksesta ([531/2017, finlex.fi](#)) ja laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta ([1705/2009, finlex.fi](#))
- laki vapaasta sivistystyöstä ([632/1998, finlex.fi](#))
- yliopistolaki ([558/2009, finlex.fi](#))
- ammattikorkeakoululaki ([932/2014, finlex.fi](#))
- laki Saamelaisalueen koulutuskeskuksesta ([252/2010, finlex.fi](#))
- laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä ([884/2017, finlex.fi](#)).

Jos valtionavustukseen käytetään Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta (RRF), sovelletaan lisäksi seuraavia säädöksiä:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta ([2021/241, eur-lex.europa.eu](#))
- laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta ([537/2022, finlex.fi](#)).

Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen käyttöä koskevat erityisehdot on kuvattu luvussa 6.

1.2 Toiminta, johon Jotpa voi myöntää valtionavustusta

Jotpasta annetun lain mukaan Jotpa voi myöntää valtionavustusta seuraaviin tarkoituksiin (laki 682/2021, 8 § 1 momentti):

1. **Ammatillinen koulutus:** ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen ja tutkinnon osien järjestäminen (laki 531/2017)
2. **Vapaa sivistystyö:** vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetun oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämä koulutus (laki 632/1998)
3. **Yliopistokoulutus:** yliopistolain 7 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen, erikoistumiskoulutuksen ja tutkintojen osia sisältävän koulutuksen järjestäminen (laki 558/2009)
4. **Ammattikorkeakoulutus:** ammattikorkeakoululain 10 §:ssä tarkoitettujen tutkintojen, ammatillisen opettajankoulutuksen, erikoistumiskoulutuksen, tutkinnon osia sisältävän koulutuksen sekä maahanmuuttajille tarkoitetun koulutuksen järjestäminen (laki 932/2014)
5. **Saamelaisalueen koulutuskeskus:** saamen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestäminen (laki 252/2010)
6. koulutukseen hakeutumista ja osallistumista tukeva toiminta
7. toimialaan kuuluvan toiminnan kehittäminen ja kokeilut.

Valtionavustusta voidaan myöntää vain erityisestä syystä kokonaisen ammatillisen tutkinnon tai korkeakoulututkinnon suorittamiseen johtavan koulutuksen järjestämiseen (laki 682/2021, 8 § 2 momentti).

1.2.1 Sisältövaatimukset

- Ammatillisen koulutuksen sisältöjen tulee olla ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon perusteiden mukaisia.
- Yliopistokoulutuksen sisältöjen tulee olla sellaisia, jotka jo sisältyvät yliopistossa järjestettävään tutkintoon tai joita on aiemmin järjestetty osana tutkintokoulutusta. Koulutus voidaan järjestää avoimen korkeakoulun opintoina tai muina opintoina korkeakoulun parhaaksi katsomalla tavalla.

- Ammattikorkeakoulutuksen sisältöjen tulee olla sellaisia, jotka jo sisältyvät ammattikorkeakoulussa järjestettävään tutkintoon tai joita on aiemmin järjestetty osana tutkintoa. Koulutus voidaan järjestää avoimen korkeakoulun opintoina tai muina opintoina korkeakoulun parhaaksi katsomalla tavalla.

Koulutukseen hakeutumista ja osallistumista tukeva toiminta huomioi erilaiset kohderyhmät esimerkiksi seuraavilla toimilla:

- **Motivointi ja opiskelijahankinta**
 - kohdennettu opiskelijahankinta avustushaun kohderyhmälle yhteistyössä työnantajien ja sidosryhmien kanssa
 - koulutuksesta saatavan hyödyn viestiminen potentiaalisille osallistujille
- **Opiskelun ja koulutukseen osallistumisen tuen toimet**
 - tarvittavat kielituen toimet
 - tarvittavat opintojen suorittamiseen liittyvät digitaaliset taidot
 - mahdolliset muut tukitoimet perustuen kohderyhmän tarpeisiin
- **Ohjauksen toimet**
 - uraohjaus ja urasuunnittelutaitojen tukeminen
 - oppimaan oppimisen taitojen ohjaus
 - oppimisen haasteiden tunnistaminen ja siihen liittyvä pedagoginen tuki

1.2.2 Toiminta, johon Jotpa ei myönnä valtionavustusta:

- kokonaisten korkeakoulututkintojen suorittaminen
- kokonaisten ammatillisten tutkintojen suorittaminen
- liiketaloudellinen toiminta (esimerkiksi markkinaehtoinen täydennyskoulutus tai sen kehittäminen)
- ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus (esimerkiksi lentäjän tehtäviin valmistava koulutus)
- henkilöstö- tai työvoimakoulutus
- 31.12.2025 asti sellainen koulutus, jota on mahdollista järjestää ammatillisen koulutuksen järjestäjän suoritepäätösten mukaisten tavoitteellisten opiskelijavuosien puitteissa.

Rahoitusta ei myöskään myönnetä sellaisiin hankkeisiin, joita ei ole suunnattu Jotpan pääasiallisille kohderyhmille (työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt).

1.2.3 Jotpan valtionavustuksella rahoittaman koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

Kun järjestetään Jotpasta annetun lain 8 §:n 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitettua koulutusta, sovelletaan koulutuksen järjestämiseen, opiskelijavalintaan ja opiskelijaksi ottamiseen sekä opiskelijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin asianomaista koulutusta koskevaa lakia, jollei laissa 682/2021 toisin säädetä (laki 682/2021, 8 § 1 momentti).

Opiskelijaksi voidaan ottaa henkilö, jolla on valtionavustuspäätöksessä määritelty osaamistarve ja riittävät edellytykset kyseisen koulutuksen tavoitteena olevan osaamisen hankkimiseen. Lisäksi sovelletaan asianomaista koulutusta koskevaa lakia opiskelijaksi ottamisen edellytyksistä ja kelpoisuudesta opintoihin (laki 682/2021, 11 §).

1.2.4 Koulutuksen kohderyhmä

Jotpan rahoittamien koulutusten kohderyhminä ovat työssä olevat ja työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt. Koulutus tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että työssä olevan henkilön on mahdollista osallistua siihen työnsä ohessa.

Työttömät työnhakijat eivät voi olla koulutuksen pääasiallinen kohderyhmä. Työtön henkilö voi kuitenkin omaehtoisesti hakeutua ja tulla valituksi koulutukseen. Koulutukseen ei tule hyväksyä jo valmiiksi päätoimisia tutkinto-opiskelijoita.

1.2.5 Avustettava toiminta ei saa aiheuttaa merkittävää kilpailuhäiriötä

Valtionavustuksen saajat eivät voi käyttää valtionavustusta liiketaloudelliseen toimintaan tai sellaiseen toimintaan, jonka tavoitteena on kehittää täydennyskoulutustuote avoimille markkinoille myytäväksi. Valtionavustuksella järjestetty toiminta ei saa vaikuttaa liiketaloudellisesti toteutettavien palvelujen toimintamahdollisuuksiin tai aiheuttaa muita kuin vähäisiä kilpailua tai markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia.

1.3 Velvollisuus noudattaa ehtoja ja rajoituksia

Valtionavustuksen saajan on noudatettava avustettavassa hankkeessa valtionavustuslaissa ja -asetuksessa sekä valtionavustuspäätöksessä olevia ehtoja ja rajoituksia (valtionavustuslaki 688/2001, 13 § 2 momentti).

1.4 Valtionavustuspäätöksen ja valtionavustusta koskevien tietojen julkisuus

Viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei erikseen toisin säädetä (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta [621/1999, 1 §, finlex.fi](https://www.finlex.fi/fi/laki/kuultiedonekset/621/1999)).

Asiakirjojen salassapitoperusteista säädetään lain 24 §:ssä.

Julkista tietoa ovat esimerkiksi

- valtionavustuksen hakijan ja saajan nimi
- haetun, myönnetyn ja maksetun valtionavustuksen euromäärät.

Jotpa toimittaa valtionavustuslain 32 b §:n mukaisesti valtionavustustoiminnan vähimmäistiedot Valtiokonttorille valtionavustustoiminnan tietovarantoon.

Valtiokonttori julkaisee julkisia tietoja Tutkiavustuksia.fi-palvelussa (valtionavustuslaki 688/2001, 32 d §, valtioneuvoston asetus 1394/2022).

1.5 Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustuksen saajan tulee antaa Jotpalle valtionavustuksen maksamista varten oikeat ja riittävät tiedot (valtionavustuslaki 688/2001, 12 § 4 momentti).

Valtionavustus maksetaan saajalle valtionavustuspäätöksessä määritellyn maksuaikataulun mukaisesti.

Jotpa maksaa valtionavustuksen pääsääntöisesti kahdessa erässä:

- Ensimmäinen erä maksetaan avustuspäätöksen muutoksenhakuajan jälkeen.
- Toinen erä maksetaan väliselvityksen hyväksymisen jälkeen. Toinen erä maksetaan vain, jos avustuspäätöksen mukaisesta opiskelijamäärästä

päätöksen mukainen prosenttiosuus on vastaanottanut opiskelupaikan päätöksessä määrättyyn ajankohtaan mennessä ja hanke on edennyt avustuspäätöksen mukaisesti.

1.6 Hankinnat valtionavustushankkeissa

Hankinnalla tarkoitetaan tavaroiden ja palveluiden ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa sekä urakalla teettämistä taloudellista vastiketta vastaan.

Hankintaa ei ole esimerkiksi omana työnä tekeminen, työsuhteeseen palkkaaminen tai esimerkiksi maa-alueen, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankinta tai vuokraus.

Avustuksen saajan tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista [1397/2016, finlex.fi](https://www.finlex.fi/fi/laki/kauppalaki/1397_2016)).

Valtionavustuksen saajan on kaikissa hankinnoissa varmistettava, että tarjoajaan tai sen edunsaajapiiriin ei kohdistu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämispäätöksiä. Katso lisää luvusta 1.7 *Velvollisuus noudattaa pakoteasetuksia*.

1.6.1 Kilpailuttaminen

Vähäarvoiset hankinnat (alle 30 000 euroa, arvonlisävero 0 %)

Vähäarvoisissa hankinnoissa suositellaan selvittämään hintoja ja laatutekijöitä vapaamuotoisilla markkinakartoituksilla. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sähköpostitiedusteluja, joilla kartoitetaan hintoja, palvelun tai tuotteen saatavuutta ja laatua ennen hankintaa. Alustavia hintatiedusteluja suositellaan tekemään 3–5 tarjoajalle ennen ostopäätöstä.

Pienhankinnat (30 000–60 000 euroa, arvonlisävero 0 %)

Pienhankinta, jonka arvo on 30 000 euroa tai enemmän mutta alle 60 000 euroa, tulee kilpailuttaa

- jos hankinta ei perustu olemassa olevaan sopimukseen tai
- jos ei ole erityisiä perusteita kilpailuttamatta jättämiselle.

Kun hankinnan arvo jää alle hankintalain kansallisen kynnysarvon (60 000 euroa), kilpailutusprosessilta ei edellytetä kaikkia hankintalaissa säädettyjä velvoitteita.

Pienhankinnoista laaditaan hankintapäätös ja hankintasopimus, kuten yli 60 000 euron hankinnoista.

Jos kilpailuttamatta jättämiselle on hankintalain mukainen suoramankintaperuste, hintatiedustelu voidaan jättää tekemättä.

Kilpailutukseen liittyvät asiakirjat on säilytettävä osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa, ja ne on toimitettava pyydetessä Jotpalle.

Kansallisen kynnysarvon ylittävät hankinnat

Avustuksen saaja on velvollinen noudattamaan hankintalakia kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa (laki 1397/2016).

1.7 Velvollisuus noudattaa pakoteasetuksia

Avustusta myöntävänä viranomaisena Jotpan tulee asianmukaisesti varmistua siitä, että avustuksen käytössä ei rikota Euroopan unionin tai Yhdistyneiden kansakuntien asettamia pakotteita. Euroopan unionin pakoteasetukset ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä jäsenmaissa, ja vastuu niiden noudattamisesta kuuluu kaikille.

Jotpa valvoo, ettei avustus päädy suoraan tai välillisesti pakotteiden kohteena oleville tahoille. Jotpa tarkistaa, ovatko avustuksen saajat pakotelistalla. Lisäksi Jotpa pyytää avustuksen hakijaa täyttämään ja allekirjoittamaan pakotevakuutuksen, jossa avustuksen hakija vakuuttaa, ettei avustuksen hakijaan, sopimuskumppaneihin, alihankkijoihin, siirron saajiin, yhteistyökumppaneihin tai näiden edunsaajapiireihin eikä valtionapuviranomaisen valtion avustuksella rahoitettavan toiminnan tai hankkeen edunsaajiin kohdistu pakotteita.

Pakoteluettelo ja pakoteasetus muuttuvat ajoittain, joten avustuksen saajan tulee noudattaa aina voimassa olevaa pakoteluettelon ja pakoteasetuksen versiota.

Kaikissa avustuksen saajan tekemissä hankinnoissa tulee noudattaa pakotteita. Tämän voi toteuttaa tarjouspyynnöissä lisäämällä tarjouspyyntöihin tarjoajan vakuutuksen, jossa tarjoaja vakuuttaa, etteivät pakotteet koske sitä tai sen edunsaajapiiriä. Pakotteiden vaikutuksia arvioitaessa on tarvittaessa tunnistettava yrityksen omistussuhteet ja määräysvalta yritykseen.

Avustuksen saajan ja siirron saajan väliseen sopimukseen tulee sisällyttää siirron

saajan vakuutus siitä, ettei siihen eikä sen edunsaajapiiriin kohdistu pakotteita.

Valtionavustuksella tehtävien hankintojen toimittajan vakuutus ja valtionavustuksen siirron saajan vakuutus eivät poista avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi.

Avustuksen saajan tulee ilmoittaa Jotpalle välittömästi, jos avustusta on käytetty pakotteiden vastaisesti.

Pakoteluettelot ulkoministeriön verkkosivuilta:

- [Pakotteet maittain](#)
- [Venäjä: pakotteet](#)
- [Valko-Venäjä: pakotteet](#)

Lähde: *Valtionavustustoiminnan valvonnan järjestäminen: Opas valtionapuviranomaisten tueksi*. Valtiovarainministeriö. Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:93. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-444-8>.

2 Valtionavustuksen käytön yleiset lähtökohdat

2.1 Valtionavustuksen käytön seurannan järjestämisvelvollisuus

Avustettavan hankkeen toteutuneita tuloja ja kustannuksia pitää seurata kirjanpidossa joko omalla kustannuspaikallaan tai vastaavalla, erillisellä seurantakohteella.

Kirjanpidon pitää olla järjestetty niin, että

- hankkeen menot ja tulot ovat luotettavalla ja läpinäkyvästi todennettavissa
- menojen yhteys hankkeen toteuttamiseen on helposti selvitettävissä.

Valtionavustuksen saajan tulee huolehtia asianmukaisesta työajanseurannasta, jos se on tarpeen avustettavalle toiminnalle kohdennettavien palkkakustannusten luotettavaksi varmentamiseksi.

Jos avustusta on saanut siirtää toisen tahon tai osatoteuttajan käytettäväksi, avustuksen siirto tehdään päätoteuttajan kirjanpidossa niin, että oikaistaan avustuksen kirjauserää kirjanpidossa. Siirrettyä avustusta ei käsitellä ulkopuolisena palveluna päätoteuttajan kirjanpidossa, koska ostopalveluihin sovelletaan sen kustannusvaikutuksista riippuen hankintoja tai pienhankintoja koskevia ehtoja. Avustuksen siirron saaja kirjaa saamansa avustuksen omaan kirjanpitoonsa avustuksena.

2.2 Valtionavustuksen käyttö hyväksyttävään käyttötarkoitukseen

Valtionavustuksen käyttötarkoitus määritellään valtionavustuspäätöksessä. Valtionavustusta saa käyttää vain valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen (valtionavustuslaki 688/2001, 13 § 1 momentti).

Valtionavustusta ei saa käyttää taloudelliseen toimintaan. Taloudellinen toiminta tarkoittaa tavaroiden ja palvelujen tarjoamista markkinoilla.

2.3 Edelleen välittämistä koskevat ehdot

Valtionavustus voidaan myöntää saajalle sen omaan toimintaan tai hankkeeseen tai käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen (valtionavustuslaki 688/2001, 7 § 3 momentti).

Menettelyä voi noudattaa useamman toimijan yhteisissä koulutus- tai muissa hankkeissa. Valtionavustusta saa käyttää muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain silloin, jos valtionavustuspäätöksessä on annettu lupa edelleen välittämiseen. Valtionavustuksen saajan on ennen edelleen välittämistä tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista toimintaa tai hanketta toteuttavan eli siirron saajan kanssa.

Siirron saajalla tulee olla asianomaisen lain mukainen lupa järjestää siirrettävällä valtionavustuksella rahoitettavaa koulutusta. Siirron saaja myös noudattaa asianomaista koulutusta koskevaa lainsäädäntöä opiskelijaksi ottamisen edellytysten osalta ja kelpoisuudesta opintoihin. Siirron saaja vastaa koulutusta koskevien tietojen tallentamisesta tietovarantoihin.

Valtionavustuksen varsinainen saaja on vastuussa valtionavustuksen oikeasta käytöstä myös edelleen välitetyn avustuksen osalta. Valtionavustuksen saajan tulee osana valtionavustuksen käytön selvittämiselvollisuuttaan tehdä vaadittavat selvitykset valtionavustuksen käytöstä myös edelleen välitetyn avustuksen osalta.

Valtionavustuksen saajan on avustuksen edelleen välittämistä koskevassa sopimuksessa varmistettava seuraavat seikat:

- Siirron saaja tietää edelleen välitettyjen varojen luonteesta valtionavustuksena ja noudattaa valtionavustuspäätöksen ehtoja ja rajoituksia.
- Siirron saaja tekee selvitykset avustuksen käytöstä valtionavustuksen saajalle.
- Siirron saaja noudattaa avustuksen käytössä hankintoihin liittyviä ohjeistuksia (Jotpa, Valtionavustuksen vakioehdot, luku 1.6).
- Valtionavustuksen saajalla on mahdollisuus valvoa riittävällä tavalla sitä, miten siirron saaja käyttää avustusta.
- Valtionapuviranomaisena Jotpa voi tarvittaessa tarkastaa siirron saajan taloutta ja toimintaa (valtionavustuslaki 688/2001, 16 § 1 momentti).

Avustuksen saajan ja siirron saajan väliseen sopimukseen tulee sisällyttää siirron saajan vakuutus siitä, ettei siihen eikä sen edunsaajapiiriin kohdistu pakotteita.

Katso lisää luvusta 1.7 *Velvollisuus noudattaa pakoteasetuksia*.

2.4 Käyttöaikaa koskevat rajoitukset

Valtionavustusta saa käyttää vain valtionavustuspäätöksessä yksilöitynä käyttöaikana.

2.5 Valtionavustuspäätöksessä yksilöityjen erityisten ehtojen muuttaminen

Valtionavustuksen saajan on haettava etukäteen muutosta Jotpalta, jos avustuksen saaja haluaa:

- muuttaa valtionavustuksen käyttötarkoitusta
- pidentää tai lyhentää valtionavustuksen käyttöaikaa
- tehdä kustannusarvioon muun kuin vähäisen muutoksen .

Muutoshakemus on perusteltava.

Hankkeelle voidaan hyväksyä muutoksia hankesuunnitelmaan ja talousarvioon sekä pidentäystä käyttöaikaan, jos haettaville muutoksille on riittävät perusteet.

Hakemus voidaan hylätä, jos

- perustelut ovat riittämättömät
- muutos vaarantaa avustukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen
- muutokselle on valtionavustuslakiin tai muuhun lainsäädäntöön perustuva este.

Muutosta koskeva hakemus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen valtionavustuksen käyttöajan päättymistä.

3 Avustettaviin kustannuksiin sekä tuloihin ja rahoitukseen liittyvät ehdot

3.1 Hyväksyttävät kustannukset

Valtionavustuspäätöksessä päätetään hyväksyttävistä kuluista menolajeittain. Seuraavassa kuvataan tarkemmin, mitä näihin valtionavustuspäätöksen mukaisiin hyväksyttaviin kustannuksiin voidaan sisällyttää.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat avustettavan kohteen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset, jotka on kirjattava avustuksen käyttöajalle kuluiksi kirjanpitolain ja -asetuksen sekä hyvän kirjanpitotavan mukaisesti (kirjanpitolaki [1336/1997, finlex.fi](#); kirjanpitoasetus [1339/1997, finlex.fi](#)). Kustannusten pitää olla syntyneitä valtionavustuspäätöksessä yksilöitynä käyttöaikana.

Kokonaiskustannuksiin hyväksytään

- hankkeen toteuttamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset
- organisaation muista kustannuksista ne erät, jotka voidaan suoraan kohdistaa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti hankkeen menoksi.

Hyväksyttäviä ovat vain todellisiin ja toteutuneisiin kustannuksiin perustuvat menot, kuten

- osuus kouluttajan palkasta
- työtilan vuokra hankkeessa käytetyn työajan suhteessa
- koulutustilojen vuokra koulutusajalta.

Valtionavustushankkeen kustannukseksi ei hyväksytä laskennallisia ja prosentuaalisia yleiskustannuksia, jotka eivät perustu välittömästi hankkeesta aiheutuviin todellisiin menoihin ja jotka olisivat syntyneet ilman kyseistä hanketta.

Arvonlisävero hyväksytään avustettavaksi kustannukseksi vain, jos se jää avustuksen saajan lopullisesti maksettavaksi. Toisin sanoen, jos avustuksen saaja vähentää verotuksessaan maksamansa arvonlisäverot, avustettavalle kohteelle hyväksytään kustannus nettomääräisenä eli se, mikä tosiasiallisesti maksettiin. Kunnille ja kuntayhtymille myönnettävissä avustuksissa hyväksytään vain arvonlisäverottomat kustannukset.

Avustuksen saajan tulee noudattaa luvussa 1.6. *Hankinnat valtionavustushankkeissa* kuvattuja ohjeita.

Valtionavustuksella hankittuja laitteita ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin päätöksessä määrättyyn tarkoitukseen eikä laitteiden omistusoikeutta saa luovuttaa toiselle hankkeen aikana. Hankkeessa hankittujen laitteiden ja tarvikkeiden tulee jäädä avustuksen saajan yleishyödylliseen käyttöön.

3.1.1 Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäviä palkkakustannuksia ovat

- välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät kohtuulliset henkilöstön palkat ja palkkiot sekä niistä johtuvat lakisääteiset henkilöstösivukulut.
- hanketyöntekijän hankeaikaiset lomapalkat, lomakorvaukset ja lomarahat.

Hyväksyttäviin palkkakustannuksiin voi sisällyttää yksinomaan hankkeen palveluksessa olevan henkilön kohtuulliset työterveyshuollon kustannukset, enintään 1000 €/vuosi. Jos palkkakustannuksia ei voida suoraan kohdentaa kirjanpidossa, ne esitetään erillisellä laskelmalla ja liitetään loppuselvitykseen.

Palkkoja tai palkkioita hyväksytään yhtä henkilöä kohden enintään määrä, joka vastaa 80 000 euron vuosipalkkaa sisältäen lakisääteiset sivukulut. Luontoisedut katsotaan osaksi palkkaa.

Hankkeessa työskentelevän henkilön palkkakustannukset voivat olla suuremmat, mutta hankkeen hyväksyttäviin kustannuksiin ne voidaan sisällyttää vain 80 000 euroon asti. Valtionavustuskohtaisesti voidaan poiketa edellä mainitusta palkkakustannusrajasta. Tällöin hyväksyttävistä kustannuksista päätetään valtionavustuspäätöksessä.

Organisaation johdon osallistumisesta aiheutuvat henkilöstömenot, kuten yleisjohtamisesta aiheutuvat menot, eivät ole valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia. Tähän poikkeus ovat välittömät kustannukset, joita ei olisi syntynyt ilman valtionavustushanketta.

Välittömiä kustannuksia ovat

- hanketta varten palkattujen työntekijöiden kustannukset
- muiden työntekijöiden kustannukset, jos työpanos on kohdistunut välittömästi hankkeelle ja avustuksen saaja osoittaa sen luotettavasti esimerkiksi työajanseurannan avulla.

3.1.2 Laitehankinnat

Hankkeen toteutumisen kannalta välttämättömien laitteiden hankinta katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi.

3.1.3 Palvelut

Hankkeen toteuttamiseen liittyvien asiantuntija- ja koulutuspalvelujen menot sekä muut maksut, jotka liittyvät välittömästi hankkeen toteuttamiseen, katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi.

3.1.4 Vuokrat

Tilavuokratulot aiheuttamisperiaatteen mukaisesti katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi.

Tällaisia ovat esimerkiksi

- kokouksien, koulutuksien ja tapahtumien järjestämiseksi vuokratut tilat
- hanketyöntekijän työtilan vuokra käytetyn työajan suhteessa ja aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

3.1.5 Matkakustannukset

Oleellisesti hankkeen toteutukseen liittyvät kotimaan matkakustannukset katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi. Kustannusten tulee olla kohtuullisia, eivätkä ne saa ylittää valtion matkustussäännön mukaisesti korvattavia kustannuksia. Ulkomaan matkakustannukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

Avustuksen saaja voi soveltaa omaa matkustussääntöään, jos kustannukset eivät ylitä valtion matkustussäännön mukaisia kustannuksia. Vapaaehtoiset päästökompensaatiot eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.

3.1.6 Muut kulut

Oleellisesti hankkeen toteutukseen liittyvät muut kulut katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi.

Tällaisia ovat

- puhelinliittymät
- ohjelmistot ja lisenssit
- muut vastaavat käyttömaksut
- kohtuulliset vieraanvaraisuudesta aiheutuvat kulut, kuten tavanomaiset kokoustarjoilut.

3.2 Hankkeessa saatuihin tuloihin liittyvät ehdot

Jotpa voi valtionavustuspäätöksessä perustellusta syystä päättää, että opiskelijalta voidaan periä asianomaisesta koulutuksesta annetussa laissa säädettyjä maksuja (laki Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta 682/2021, 12 §). Tällöin valtionavustuksen määrässä otetaan huomioon opiskelijoilta perittävät maksut.

Hankkeissa ei saa kertyä muita tuloja.

3.3 Avustettavan hankkeen rahoitukseen liittyvät ehdot

3.3.1 Omavastuuosuus

Valtionavustus kattaa koulutuksen järjestämisen kokonaiskustannukset, kun kyse on Jotpasta annetun lain 8 §:n 1 momentin 1–5 kohdassa tarkoitetusta koulutuksesta. Näiltä osin omavastuuosuutta ei edellytetä (laki 682/2021, 8 §, 1 momentti).

Jotpa voi edellyttää omavastuuosuutta valtionavustuksessa, joka myönnetään lain 8 §:n 1 momentin 6–7 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen hakeutumista ja osallistumista tukevaan toimintaan tai toimialaan kuuluvaan toiminnan kehittämiseen ja kokeiluihin (laki 682/2021, 8 §, 1 momentti). Omavastuun määrä eli se, kuinka suuren osan valtionavustus saa kattaa hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista, määritellään tällöin valtionavustuspäätöksessä.

3.3.2 Päällekkäisen rahoituksen estäminen ammatillisessa koulutuksessa

Jotpan rahoittamasta koulutuksesta muodostuvia suoritteita ei oteta huomioon ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen suoritteina.

Jotpan on lisäksi pitänyt ottaa valtionavustuspäätöksissä huomioon koulutuksen järjestäjien tavoitteellisten opiskelijavuosien riittävyys koulutuksissa, jotka ovat olleet käynnissä vuosina 2022–2025. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta koskevan lainsäädännön muutoksen myötä velvoite on poistunut 1.1.2026.

Ennen vuotta 2026 alkaneet hankkeet

Kun Jotpa myöntää valtionavustusta ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen järjestämiseen, sen tulee ottaa huomioon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 c §:ssä tarkoitettujen varainhoitovuoden tavoitteellisten opiskelijavuosien riittävyys koulutuksen järjestämiseen (laki 682/2021, 8 §:n 3 momentti).

Vuoden 2025 loppuun asti ammatillisen koulutuksen järjestäjän on tullut valtionavustushakemuksessa esittää arvio siitä, onko ehdotettu koulutus mahdollista järjestää suoritepäätöksen mukaisten opiskelijavuosien puitteissa. Jotpa on arvioinut myönnettyjen opiskelijavuosien riittävyyden tilastopalvelu Vipusen toteumatietojen perusteella ennen valtionavustuspäätöksen tekemistä. Jotpa ei ole myöntänyt valtionavustusta, jos on ollut todennäköistä, että koulutuksen järjestäjä voisi järjestää kyseistä koulutusta suoritepäätöksen mukaisten tavoitteellisten opiskelijavuosien puitteissa. Tarkoituksena on ollut estää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen.

Jotpa tarkastaa ennen toisen rahoituserän maksamista ja loppuraportin yhteydessä, onko valtionosuusrahoituksen ja valtionavustuksen päällekkäisyyttä syntynyt. Tarkastus tehdään kaikista koulutuksista, jotka ovat olleet käynnissä vuosina 2022–2025. Tarkastuksessa käytetään tilastopalvelu Vipusen toteumatietoja. Perusteena on lainsäädäntö, joka on ollut avustuspäätöksen tekohetkellä voimassa.

Jos päällekkäistä rahoitusta on ammatillisen koulutuksen järjestäjälle toteumatietojen perusteella syntymässä tai syntynyt, voi koulutuksen järjestäjä palauttaa avustusta omaehtoisesti (katso luku 4.2 *Palauttamisvelvollisuus*). Jotpa voi ottaa tilanteen huomioon toisen maksuerän määrässä tai perimällä avustusta takaisin (katso luku 5.5 *Takaisinperintä ja korot*).

Vuonna 2026 ja sen jälkeen alkavat hankkeet

Vuonna 2026 ja sen jälkeen tehtävissä avustuspäätöksissä Jotpa ei enää arvioi eikä tarkasta ammatillisen koulutuksen järjestäjän valtionosuusrahoituksen tavoitteellisten opiskelijavuosien riittävyyttä.

1.1.2026 alkaen ammatillisen koulutuksen rahoitus perustuu koulutuksen järjestäjän toteutuneisiin opiskelijavuosiin. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista ei siis enää määrätä opiskelijavuosien vähimmäismäärästä, eikä rahoitus perustu koulutuksen järjestäjille vuosittain myönnettävään tavoitteellisten opiskelijavuosien määrään.

Muutos on tullut voimaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009). Tämän takia opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 c §:ssä viitattuja tavoitteellisia opiskelijavuosia koskevan säännöksen sisältö kumoutuu.

Myöskään Jotpasta annetun lain (682/2021) 8 §:n 3 momentin säännöstä ei enää sovelleta valtionavustusten myöntämiseen 1.1.2026 alkaen.

4 Valtionavustuksen saajan erityiset velvollisuudet

4.1 Tiedonanto- ja ilmoittautumisvelvollisuudet

Valtionavustuksen saajan on annettava valtionapuviranomaiselle eli Jotpalle oikeat ja riittävät tiedot, jotta Jotpa voi valvoa valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamista (valtionavustuslaki 688/2001, 14 § 1 momentti).

Valtionavustuksen saajan on ilmoitettava viipymättä Jotpalle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen tai muulla tavoin valtionavustuksen käyttöön (valtionavustuslaki 688/2001, 14 § 2 momentti).

Valtionavustuksen saajan on pidettävä ajan tasalla vastuuhenkilöitään koskevat tiedot.

4.2 Palauttamisvelvollisuus

Valtionavustuksen saajan on viipymättä palautettava virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa valtionavustus tai sen osa (valtionavustuslaki 688/2001, 20 § 1 momentti).

Valtionavustuksen saajan on palautettava valtionavustus tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää valtionavustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla. Esimerkiksi jos opiskelupaikan vastaanottaneita opiskelijoita ei ole ollut päätöksellä ilmoitettua määrää, tulee avustusta palauttaa. Tällöin avustusta on palautettava laskennallinen yksikkökustannus (saatu avustussumma jaettuna päätöksessä ilmoitetulla opiskelijamäärällä) kerrottuna toteutumattomalla opiskelijamäärällä .

Jos palautettava määrä on enintään 100 euroa, sen saa jättää palauttamatta.

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä (valtionavustuslaki 688/2001, 24 §).

Jotpa voi erityisen painavasta syystä päättää, että korko jätetään perimättä osittain tai kokonaan.

4.3 Valtionavustuksen käytön selvittämisvelvollisuus

Avustetun hankkeen etenemisestä on tehtävä selvitys eli väliraportti. Hankkeen toteutumisesta ja avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys eli loppuraportti viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.

Loppuraportin on sisällettävä seuraavat tiedot:

- selvitys hankkeen tavoitteiden toteutumisesta, muun muassa
 - koulutuksen aloittaneiden ja suorittaneiden määrä verrattuna tavoitteeseen
 - toteutetut koulutukseen hakeutumista tukevat toimet
 - toteutetut koulutukseen osallistumisen tukitoimet
- arvio toiminnan tai tulosten vakiintumisesta tai skaalautumisesta
- toteutuneet menot.

Valtionavustuksen saajan on pyydettäessä toimitettava myös muita selvityksiä, joita tarvitaan valtionavustuksen käytön seuraamiseen ja ehtojen noudattamisen valvomiseen.

4.4 Avustetun hankkeen vaikutusten arviointi

Valtionavustuksen saajan tulee osallistua valtionavustuksen vaikutuksia koskevien tietojen tuottamiseen ja toimittamiseen valtionavustuksen käytön ja raportoinnin aikana ja sen jälkeen.

4.5 Tulosten hyödyntäminen

4.5.1 Avustuksella tuotettu materiaali ja tuotosten levitys laajempaan käyttöön

Jotpan valtionavustamissa koulutus- ja osaamispalveluissa tavoitteena on muun muassa saada aikaan uutta koulutusta ja edistää uuden tiedon syntymistä.

Avustuksella tuotettu materiaali ja sen levittäminen laajempaan käyttöön on olennainen osa hanketta.

Koulutuspalvelun puitteissa on tarkoitus tuottaa vähintään kohtuullinen määrä uutta aineistoa. Avustettavien hankkeiden koulutusmallit sekä hankkeiden tulokset ja opit ovat julkista tietoa. Niiden tulee olla avoimesti saatavilla ja sellaisessa muodossa, että eri koulutuksen järjestäjät voivat hyödyntää niitä hankkeen päätyttyä. Avustuksilla tavoitellaan sellaisia tuloksia tai tuotoksia, jotka voidaan vakiinnuttaa ja ottaa laajemmin käyttöön. Hankkeen julkinen dokumentointi hankekauden aikana on suositeltavaa.

Hankkeessa syntyvälle aineistolle tulee myöntää Creative Commons BY -tyyppinen (alkuperäinen tekijä nimettävä) tai vastaava käyttöoikeus. Avustuksen saajan tulee asettaa aineisto yleisesti saataville Avointen oppimateriaalien kirjastoon (aoe.fi).

Avustuksen saajan tulee asettaa saataville

- koulutussuunnitelma
- hanketta varten laadittavat kirjalliset koulutusmateriaalit (esimerkiksi opetuksessa käytetyt PowerPoint-esitykset).

Muu aineisto ei kuulu kirjalliseen koulutusmateriaaliin. Tällaista aineistoa ovat esimerkiksi

- aiemmin laadittu aineisto
- ääniaineisto (esimerkiksi äänite koulutuksesta)
- videoaineisto (esimerkiksi tallenne koulutuksesta)
- artikkelit (esimerkiksi osana koulutusta luettava aineisto)
- koeaineisto (esimerkiksi tentin sisältö liiteaineistoinen)
- opiskelijoiden tuottama, koulutuksen suorittamiseen liittyvä materiaali (esimerkiksi näyte- tai näyttötyöt).

Avustuksen saaja voi asettaa aineiston vanhenemaan viiden vuoden kuluttua sen julkaisemisesta Avointen oppimateriaalien kirjastossa. Tämän jälkeen aineisto ei tule enää esille sivustolla tehtävissä hauissa.

4.5.2 Ohjeet aineiston julkaisemiseksi

Aineisto julkaistaan noudattaen seuraavia vaiheita:

1. Avustuksen saaja laatii koulutussuunnitelman. Koulutuspalvelun edetessä avustuksen saaja laatii kirjallista koulutusmateriaalia palvelua varten.
2. Avustuksen saaja tarkastaa palvelua varten tuottamansa koulutusmateriaalin ja varmistaa seuraavat asiat:
 - Materiaali sisältää ainoastaan sellaista sisältöä, joka voidaan julkaista Avointen oppimateriaalien kirjastossa.
 - Jos aineisto sisältää esimerkiksi kolmansilta osapuolilta saatua kuvamateriaalia tai siteerausoikeuden perusteella käytettyä kuvamateriaalia, tulee tällainen sisältö poistaa tai peittää esimerkiksi mustaamalla.
 - Aineistoon on lisätty sen laatijan tai laatijoiden nimet (esimerkiksi kyseisen aineiston laatineen opettajan nimi).
3. Avustuksen saaja julkaisee aineiston sellaisenaan Avointen oppimateriaalien kirjastossa (aoe.fi). Aineisto on julkaistava avustuskauden päättymiseen mennessä.

Kuka tahansa saa hyödyntää yleisesti saataville asetettua aineistoa. Käyttäjän tulee noudattaa lisenssin ehtoja esimerkiksi tuomalla selkeästi esiin kyseisen aineiston laatijan nimi.

4.6 Velvollisuus tallentaa koulutusta koskevat tiedot tietovarantoon, raportoida opiskelijatiedot sekä kerätä opiskelijapalaute

4.6.1 Velvollisuus tallentaa koulutuksia koskevat tiedot KOSKI-tietovarantoon

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja vapaan sivistystyön ylläpitäjien on tallennettava koulutuksia koskevat opinto-oikeus- ja suoritustiedot Opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon (KOSKI) (laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä [884/2017, 9 § ja 9 a §, finlex.fi](#)).

Koulutuksen järjestäjän on luotava opiskelijalle opinto-oikeus, kun opiskelija aloittaa koulutuksen.

Ohjeistus tietojen tallentamiseen KOSKI-tietovarantoon löytyy [Opetushallituksen ylläpitämältä ohjesivustolta \(wiki.eduuni.fi\)](https://wiki.eduuni.fi).

4.6.2 Velvollisuus tallentaa koulutuksia koskevat tiedot VIRTAtietovarantoon

Korkeakoulujen on tallennettava koulutuksia koskevat opinto-oikeus- ja suoritustiedot Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarantoon (VIRTA) (laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä [884/2017, 25 §, finlex.fi](https://www.finlex.fi)).

Korkeakoulun on luotava opiskelijalle opinto-oikeus, kun opiskelija aloittaa koulutuksen.

4.6.3 Velvollisuus raportoida opiskelijoista Jotpan pyytämät tiedot

Avustuksen saajan tulee koulutuksen alkaessa raportoida Jotpan pyytämät tiedot opiskelijoista sekä kerätä opiskelijoilta palaute Jotpan opiskelijaraportointijärjestelmän kautta.

Jotpa käyttää opiskelijoiden taustatietoja muun muassa avustusten vaikuttavuuden seurantaan sekä rahoituksen ehtojen täyttymisen seurantaan.

4.7 Velvollisuus tiedottaa valtionavustuksella rahoitetusta koulutustarjonnasta

Jotpa tiedottaa rahoittamistaan koulutushankkeista verkkosivuillaan. Koulutuksen ja muiden osaamispalvelujen kohderyhmällä on lisäksi oltava mahdollisuus saada tarkempaa tietoa tarjolla olevasta koulutuksesta kattavasti ja helposti yhdestä paikasta.

Valtionavustuksen saajien, jotka vastaavat koulutuksen järjestämisestä ja opiskelijavalinnasta, tulee julkaista tarkemmat tiedot koulutuksesta tai muista palveluista Opintopolku.fi-palvelussa. Ohjeistus löytyy Opetushallituksen ylläpitämältä ohjesivustolta [Opintopolun ohjeet \(wiki.eduuni.fi\)](https://wiki.eduuni.fi).

Rahoitettavista koulutuksista tiedotettaessa tulee käyttää Jotpan rahoituslogoa ja logon yhteyteen tarkoitettua tekstiä. Logot ja niiden käyttöohjeet löytyvät Jotpan verkkosivuilta: [Rahoituslogojen käyttöohjeet \(jotpa.fi\)](https://jotpa.fi/).

5 Valtionavustuksen käytön valvonta, maksatuksen keskeytys ja takaisinperintä

5.1 Seuranta- ja valvontakäytännöt

Jotpa seuraa ja valvoo myöntämiensä valtionavustusten käyttöä avustuksen saajien laatimien väliraporttien ja loppuraporttien kautta.

Lisäksi Jotpa seuraa rahoittamiensa koulutusten opiskelijoiden opinto-oikeus- ja suoritustietoja KOSKI- ja VIRTATietovarannoista. Näin Jotpa varmentaa, että valtionavustuspäätösten opiskelijamäärien tavoitteet on saavutettu.

Kaikkiin valtionavustuksiin tehdään loppuraporttien perusteella sisältötarkastus ja taloustarkastus. Lisäksi osaan valtionavustuksista tehdään yksityiskohtaisempia tarkastuksia.

Jotpa seuraa rahoitustoimintansa tuloksellisuutta, kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä yleisesti että hankekohtaisesti hyödyntämällä muun muassa KOSKI- ja VIRTATietovarantoja sekä muita rekisteriaineistoja. Seurantatietoja julkaistaan säännöllisesti Jotpan verkkosivuilla.

5.2 Tarkastusoikeudet

Valtionapuviranomaisena Jotpalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tarkastuksia, jotka kohdistuvat valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan (valtionavustuslaki 688/2001, 16 § 1 momentti).

Jos valtionavustus on myönnetty valtionavustuslain 7 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla käytettäväksi valtionavustuspäätöksen mukaista käyttötarkoitusta toteuttavan muun kuin saajan hankkeeseen tai toimintaan, Jotpalla on oikeus tarvittaessa tarkastaa myös siirron saajan taloutta ja toimintaa (valtionavustuslaki 688/2001, 16 § 1 momentti). Katso lisää tietoa luvusta 2.3 Edelleen välittämistä koskevat ehdot.

Jotpa voi valtuuttaa toisen viranomaisen tai ulkopuolisen tilintarkastajan

suorittamaan tarkastuksia.

Tarkastusmenettelystä säädetään valtionavustuslain 17 §:ssä.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusoikeudesta säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 2 §:ssä.

5.3 Saajan velvollisuus avustaa tarkastuksessa

Valtionavustuksen saajan on korvauksetta annettava tarkastusta suorittavalle virkamiehelle ja tilintarkastajalle kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset, asiakirjat, tallenteet ja muu aineisto. Valtionavustuksen saajan on myös muutoin avustettava tarkastuksessa (valtionavustuslaki 688/2001, 17 § 1 momentti).

5.4 Maksatuksen keskeytys

Jotpa voi päätöksellään määrätä valtionavustuksen maksamisen keskeytettäväksi, jos

- 1) on perusteltua aihetta epäillä, että valtionavustuksen saaja ei noudata valtionavustuslain mukaisia velvoitteita, kuten avustuksen maksamista koskevia ehtoja (12 §:n 4 momentti), avustuksen käyttöä koskevia ehtoja (13 §) tai oikeiden ja riittävien tietojen antamiseen liittyviä ehtoja (14 §)
- 2) ne perusteet, joilla valtionavustus on myönnetty, ovat olennaisesti muuttuneet tai
- 3) Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä. (valtionavustuslaki 688/2001, 19 §).

5.5 Takaisinperintä ja korot

5.5.1 Velvollisuus takaisinperintään

Valtionapuviranomaisen velvollisuudesta valtionavustuksen takaisinperintään säädetään valtionavustuslain 21 §:ssä. Jotpalla on velvollisuus takaisinperintään, jos valtionavustuksen saaja on

- 1) jättänyt palauttamatta sellaisen valtionavustuksen tai sen osan, joka

valtionavustuslain 20 §:n mukaan on palautettava

- 2) käyttänyt valtionavustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty
- 3) antanut Jotpalle väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan valtionavustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin tai salannut sellaisen seikan
- 4) muutoin olennaisesti rikkonut valtionavustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai valtionavustuspäätökseen otettuja ehtoja.

5.5.2 Harkinnanvarainen takaisinperintä

Valtioapuviranomaisen mahdollisuudesta harkinnanvaraiseen takaisinperintään ja maksatuksen lopettamisesta säädetään valtionavustuslain 22 §:ssä. Jotpa voi päätöksellään määrätä valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun valtionavustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi, jos

- 1) valtionavustuksen saaja on menetellyt valtionavustuslain 12 §:n 4 momentin tai 13 tai 14 §:n vastaisesti
- 2) valtionavustuksen saaja on kieltäytynyt antamasta aineistoa tai avustamasta tarkastuksessa valtionavustuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla
- 3) valtionavustuksen saaja on lopettanut valtionavustuksen kohteena olleen toiminnan, supistanut sitä olennaisesti tai luovuttanut sen toiselle
- 4) valtionavustuksen saaja on valtionavustuslain 13 §:n vastaisesti luovuttanut toiselle omistus- tai hallintaoikeuden omaisuuteen, joka on hankittu valtionavustuksella
- 5) valtionavustuksen saaja on valtionavustuslain 13 §:n vastaisesti pysyvästi muuttanut valtionavustuksen kohteena olleen omaisuuden käyttötarkoitusta
- 6) valtionavustuksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin, saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn kohteeksi
- 7) valtionavustuksen saaja antaa muulla tavoin valtionavustuksen myöntämiseen, maksamiseen tai käyttämiseen liittyvälle seikalle muun kuin asian todellista luonnetta tai tarkoitusta vastaavan oikeudellisen muodon.

5.5.3 Korot

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä (valtionavustuslaki 688/2001, 24 §).

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään Jotpan asettamana eräpäivänä, Jotpalle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaan (valtionavustuslaki 688/2001, 25 §; korkolaki 633/1982, 4 § 1 momentti).

6 Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF) rahoitettavia valtionavustuksia koskevat erityisehdot

Kun Jotpa myöntää valtionavustusta Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoituksella, rahoituksen käyttöön sovelletaan valtionavustuslain (688/2001) ja luvussa 1.1 kuvatun erityislainsäädännön lisäksi seuraavia säädöksiä:

- [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus \(EU\) 2021/241 elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta \(eur-lex.europa.eu\)](#)
- [laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta \(537/2022\) \(Finlex.fi\).](#)

Näiden lakien nojalla on luvuissa 1–5 kuvatun lisäksi noudatettava seuraavia ehtoja:

6.1 Hakemukseen liitettävät pakolliset liitteet

- [DNSH-liitepohja \(jotpa.fi\)](#). DNSH-lomakkeiden täyttöesimerkkejä on saatavilla [Euroopan komission laatimasta teknisestä ohjeesta \(pdf, europa.eu\)](#)
- Kirjanpitolain (1336/1997) mukainen vahvistettu viimeisin tilinpäätös
- Viimeisin vahvistettu toimintakertomus

6.1.1 DNSH (Do No Significant Harm) -periaatteen noudattaminen

Avustusta voidaan myöntää ainoastaan sellaisille hankkeille, joissa noudatetaan ”ei merkittävää haittaa” (*Do No Significant Harm*, DNSH) -periaatetta. DNSH-periaatteen mukaisesti hanke ei saa sisältää toimia, joista aiheutuu merkittävää haittaa mille tahansa Euroopan unionin taksonomia-asetuksessa (EU 2020/852) määritellyistä kuudesta ympäristötavoitteesta:

- ilmastonmuutoksen hillintä
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- siirtyminen kiertotalouteen
- ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
- biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

Avustuksella toteutettavan osaamispalvelun toimet eivät saa aiheuttaa merkittävää haittaa hankkeen aikana tai sen jälkeen.

DNSH-periaatteen noudattaminen ja siihen sitoutuminen tulee kuvata hakemuksen liitteessä. Lisäksi Jotpa voi hakuajan päättymisen jälkeen edellyttää päätöksenteon tueksi hakijalta erillisselvityksen DNSH-periaatteen noudattamisesta.

Lisätietoja DNSH-periaatteesta:

- [Tiivistelmä: Asetus \(EU\) 2021/241 elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta \(eur-lex.europa.eu\)](#)
- [Suomen kestävän kasvun ohjelma: Elpymis- ja palautumissuunnitelma – Valto \(valtioneuvosto.fi\)](#)

6.2 Kirjanpito- ja muun aineiston säilyttäminen

Rahoituksen saajien on sitouduttava säilyttämään kaikki rahoitukseen liittyvä kirjanpito- ja muu aineisto vuoden 2032 loppuun saakka, ellei muu Euroopan unionin lainsäädäntö tai kansallinen lainsäädäntö edellytä pidempää säilytysaikaa.

6.3 Yhteistyövelvoite ja tarkastusoikeus

Rahoituksen saajan tulee toimia yhteistyössä Euroopan komission, Euroopan petostentorjuntaviraston, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan syyttäjänviraston kanssa niiden käyttäessä lakisääteisiä tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuksiaan. Valtiovarain controller -toiminnoilla, valtiovarainministeriöllä, muulla ministeriöllä, Valtiokonttorilla sekä Jotpalla on oikeus tehdä tuensaajiin kohdistuvia elpymis- ja palautumistukivälinevarojen käyttöön ja hallinnointiin

liittyviä tarkastuksia.

6.4 Hankkeen viestintä

Rahoituksen saajan tulee kaikessa hankkeen viestinnässä ja hankkeessa tuotetussa materiaalissa pitää esillä rahoituksen alkuperä ja varmistaa Euroopan unionin rahoituksen näkyvyys. Viestinnässä pitää esittää sekä unionin tunnus (rahoituslogo) että maininta "Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU".

6.5 Päällekkäinen rahoitus

Mikäli rahoitetulle hankkeelle myönnetään päällekkäistä rahoitusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä tai muista unionin ohjelmista, tulee hankkeen yhteyshenkilön ilmoittaa tästä viipymättä Jotpalle.

6.6 Raportointi

RRF-rahoituksella rahoitettujen valtionavustushankkeiden on täytettävä erillinen RRF-loppuselvitys vakioehtojen luvussa 4 kuvattujen väli- ja loppuraporttien lisäksi. RRF-loppuselvitys tulee tehdä viimeistään 2 kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Jotpa lähettää loppuselvityksestä tietopyynnön avustuksen käyttöajan päättyessä.

6.7 Raportointi valtionavustuksen käytöstä yhteishankkeissa

Useamman toimijan yhteisissä hankkeissa, joissa valtionavustuksen saaja välittää osan avustuksesta valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisesti muun toimijan käytettäväksi, on luvussa 2.3 kuvatus lisäksi otettava huomioon, että kohdan 6.3 mukainen yhteistyövelvoite ja tarkastusoikeus koskee myös siirron saajaa.

Valtionavustuksen saajan on yhteishankkeiden osalta toimitettava Jotpalle seuraavat asiakirjat ja tiedot:

- siirron saajan kanssa tehty sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista
- selvitys kullekin siirron saajalle välitettävästä rahoitusosuudesta, jos tämä ei käy ilmi sopimuksesta
- Seurantatiedot siitä, miten rahoitusosuus konkreettisesti siirtyy siirron saajille. Kunkin kuukauden aikana tapahtuneista maksutapahtumista tulee toimittaa tiedot Jotpalle seuraavan kuukauden 8. päivään mennessä. Kunkin kuukauden 8. päivään mennessä tulee myös ilmoittaa, jos edellisen kuukauden aikana ei ole maksettu rahoitusosuuksia.

6.8 Osallistujatietojen toimittaminen

Avustuksen saajan tulee ilmoittaa Jotpalle puolivuositain koulutuksessa aloittaneiden opiskelijoiden määrät sekä indikaattoritietoina opiskelijoiden sukupuoli ja ikäryhmä. Jotpa lähettää tietopyynnön koskien raportointijaksoja 1.1.–31.6. ja 1.7.–31.12. Aloittaneisiin opiskelijoihin lasketaan mukaan myös mahdolliset koulutuksen keskeyttäneet opiskelijat.

6.9 Edunsaaja- ja toimeksisaajatietojen toimittaminen

Rahanpesulaki (444/2017) ja Euroopan unionin rahanpesudirektiivit edellyttävät, että yritys tai yhteisö tunnistaa tosiasialliset edunsaajansa, ilmoittaa heidän tietonsa rekisteröitäviksi ja pitää tiedot ajan tasalla. Rahanpesulain tavoitteena on estää rahanpesua ja terrorismin rahoittamista, edistää tällaisen toiminnan paljastamista ja selvittämistä sekä tehostaa rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämistä ja takaisinsaantia.

Edunsaajien tunnistaminen on yrityksen vastuulla. Lisätietoa edunsaajatiedosta löytyy [Patentti- ja rekisterihallituksen sivulta \(prh.fi\)](https://prh.fi).

Elpymis- ja palautumistukivälinettä (RRF) koskevan asetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2021/241, artikla 22) mukaisesti Jotpan on kerättävä varojen lopullisen saajan tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista seuraavat tiedot:

- etunimi tai etunimet

- sukunimi tai sukunimet ja
- syntymäaika.

Jotpa kerää tiedot erillisellä lomakkeella rahoituspäätöksen jälkeen.
Edunsaajatietojen muuttuessa hankkeen aikana tulee muutostiedot päivittää
Jotpalle viipymättä ilman erillistä pyyntöä.

Avustuksen saajan tulee lisäksi toimittaa Jotpalle tiedot hankkeessa tehtyjen hankintojen toimeksisaajista ja alihankkijoista. Tiedot kerätään välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvien palveluiden tai tavaroiden toimittajista. Tietoja ei tarvitse toimittaa tukipalveluiden toimittajista (esimerkiksi matkustamiseen liittyvät palvelut, käännöspalvelu tai kokoustarjoilut). Toimeksisaajista ja alihankkijoista kerätään seuraavat tiedot:

- toimeksisaajan tai alihankkijan nimi (etunimi ja sukunimi tai yrityksen nimi)
- yksilöivä tieto (syntymäaika tai y-tunnus) ja
- tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien tiedot.

Tietojen raportoimatta jättäminen voi näiden RRF-erityisehtojen mukaisesti johtaa rahoituksen takaisinperintään.

Avustuksen saajan tulee varautua myös mahdollisiin myöhemmin tarkentuviin Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen toimeenpano- ja raportointivaatimuksiin.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

**Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus**

PL 380, 00531 Helsinki
jotpa.fi